

SPOROČILO ZA JAVNOST

Cepljenje je edina uspešna zaščita proti klopnemu meningoencefalitisu

Ljubljana, 10. marec 2009 – *Na današnji novinarski konferenci v UKC Ljubljana so strokovnjaki opozorili na nevarnosti, ki jih prinaša bolezen klopnega meningoencefalitisa, na posledice, ki jih povzroča obolevost za to boleznijo, na ustrezno zaščito in pravočasno cepljenje ter na sistematično izvajanje cepljenja za tiste, za katere to opredeljuje zakon. Posebno pozornost pa so strokovnjaki namenili tudi cepljenju otrok in dijakov ter pomembnosti ozaveščanja javnosti o tej nevarni bolezni.*

Klopni meningoencefalitis je virusna bolezen osrednjega živčevja, ki se prenaša z vbodom okuženega klopa. Gre za bolezen, ki na človeku lahko pusti trajne posledice, lahko pa pride celo do smrti bolnika. Posledice bolezni lahko močno vplivajo na kakovost življenja, povzročajo dolgotrajno hospitalno zdravljenje in rehabilitacijo, visoke stroške nege, nesposobnost za opravljanje dela in socialno stisko pacienta. **Prof. dr. Franc Strle, dr. med.**, predstojnik Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja, je na novinarski konferenci poudaril: »V Sloveniji zaznavamo vedno več vbodov klopa tudi izven gozda – v mestnih parkih, na vrtovih ipd., zato so zaščita in cepljenje proti klopnemu meningitisu ključnega pomena za celotno slovensko populacijo. Gre za bolezen, ki lahko pusti resne posledice, pri kateri ne moremo zdraviti vzrokov. Bolnikom lahko pomagamo zgolj z zdravljenjem simptomov, zato vsem posameznikom priporočamo, da se zavarujejo tudi s cepljenjem, ki je pravzaprav edina zares uspešna zaščita pred to boleznijo.«

Cepljenje je priporočljivo tudi za otroke. Inštitut za varovanje zdravja cepljenje priporoča vsem osebam od enega leta starosti naprej, ki se gibljejo ali živijo v območju, kjer je klopni meningoencefalitis endemičen. Po podatkih IVZ iz leta 2007 sta za klopnim meningoencefalitisom zbolela 2 otroka med 1. in 4. letom starosti ter 13 otrok med 5. in 14. letom starosti. »Zaradi visoke obolevnosti proti klopnemu meningoencefalitisu je cepljenje nadvse priporočljivo tudi za otroke, saj so posledice obolevnosti lahko tudi zanje usodne. Še vedno pa opažamo ideološko zadržanost staršev pred cepljenjem, ki jo bomo, upam, z ustreznim ozaveščanjem odpravili,« dodaja **prof. dr. Milan Čižman, dr. med.**, specialist pediater in specialist infektolog na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja.

Predstavnica Inštituta za varovanje zdravja, predstojnica Centra za nalezljive bolezni, **prim. doc. dr. Alenka Kraigher** je poudarila: »Preventiva se začne z repelenti in oblačili, ki naj pokrivajo čim več kože, kadar gremo v gozd, zlasti na ogroženem območju. Tako lahko poskusimo klopu preprečiti dostop do kože. Če to ni dovolj učinkovito, pa je dobro, da klopa vsaj čim prej opazimo in odstranimo. Zato se je treba po obisku gozda vedno temeljito pregledati. Najučinkovitejši ukrep za zaščito pred klopnim meningoencefalitisom pa je cepljenje. To je varno in učinkovito ter za vse, ki bivajo na okuženih območjih, tudi če le kratek čas, recimo čez počitnice, zelo priporočljivo.«

Glede na število obolelih za klopnim meningoencefalitisom se v Sloveniji za zaščito odloča še vedno premalo oseb, kar je med drugim posledica tudi prenizke preslabe osveščenosti posameznikov. Proti klopnemu meningoencefalitisu je v Sloveniji cepljenjih zgolj 10 odstotkov prebivalstva, medtem ko je na primer v Avstiji, ki prav tako kot Slovenija sodi med endemična območja, precepljenost 88 odstotna. S cepljenjem so tako v Avstriji obolevost v enem letu zmanjšali kar za 95 odstotkov.

Predsednik Dijaške organizacije Slovenije **Andrej Čuš** je opozoril, da so med ogroženimi skupinami tudi dijaki, zato je potrebno sistematično izvajanje cepljenja ter osveščanje dijakov in staršev o

nevarnostih bolezni: »Vsi tisti dijaki, ki se pri svojem pouku ali praktičnih vajah srečujejo z delom na prostem, so neposredno izpostavljeni vbodom klopov in s tem tveganju, da zbolijo za klopnim meningoencefalitisom. Ker je telovadba na prostem tudi del šole, je nujno, da se cepljenje dijakov izvaja sistematično in dosledno. Glede na to, da pa je cepljenje obvezno za dijake, ki se gibljejo v naravi v času šole, pa je verjetno smiselno opozoriti tudi na cepljenje otrok že v osnovni šoli, saj je šola v naravi obvezen del izobraževanja osnovnošolcev.« Andrej Čuš je še dodal: »Dijaška organizacija Slovenije si bo aktivno prizadevala za ozaveščanje dijakov o klopnem meningoencefalitisu in cepljenju, za katerega morajo poskrbeti za to odgovorne inštitucije.«

Slovenija sodi med endemična področja in se glede na incidenco, ki znaša 13,6/100.000 prebivalcev, uvršča na tretje mesto med evropskimi državami. Po podatkih Inštituta za varovanje zdravja je v Sloveniji leta 2007 za klopnim meningoencefalitisom zbolelo 199 oseb, za posledicami bolezni pa sta dve osebi celo umrli. Lansko leto pa je številka, kljub temu da smrtnih primerov ni bilo, poskočila na kar 248 obolelih. Okužene klope najdemo po vsej Sloveniji, še posebej ogrožena pa je Gorenjska. Tveganju so izpostavljeni ljudje vseh starostnih skupin, zbolevalo pa tudi otroci.

Za nekatere skupine je cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu zakonsko določeno. Uradni list Slovenije v Pravilniku o cepljenju, zaščiti z zdravili in varstvu pred vnosom in razširjenjem nalezljivih bolezni opredeljuje, da je cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu obvezno za vojake na službenju vojaškega roka, ciljne skupine v skladu z epidemiološkimi indikacijami, ki jih določi IVZ, ter osebe, ki so pri svojem delu ali pri praktičnem pouku izpostavljene okužbi z virusom klopnega meningoencefalitisa.

Dodatne informacije:

Blanka Šetinc

Služba za odnose z javnostmi

01 522 32 61 / 031 66 88 59

blanka.setinc@kclj.si